N°. 179.

BREDASCHE
Staat-, Letterkundig- en
Nieuws-
Vrijdag

COURANT.
Wetenschappelijk
Blad.
29 *Julij*

1836.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Heden (27 *Julij*) waren de fonds en te Antwerpen genoteerd: Belg. 102; O. Metall. 103⅜; Sp. Ardoin 39⅛, 39⅜, ½; Napelsche rent. 95; B. Tavolière 63⅜; Sard. 98½; Rom. 1, 102½; id. te Antw. 100. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam ⅜ pCt. kort. zigt.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 25sten Julij.

De bedenkingen waartoe het besluit omtrent de wapenschouwing aanleiding gaf, worden heden door het *Journal de Paris* vrij uitvoerig beantwoord. Het ministerieel blad beweert met te zeggen dat het eene ongerijmdheid is, dit besluit hetzij om de vertoogen der vreemde gezanten tegen de plegtige inwijding van de zegeboog de l'Etoile, hetzij aan mistrouwen in de nationale garde toe te schrijven: dat er bij gevolg geene andere reden denkbaar is, dan dat men voor nieuwe aanslagen tegen het leven des konings bedacht was. Door de aanleiding tot dit vermoeden nader te doen kennen, zoude men de justitie te kort doen, en de verdere nasporingen verijdelen. Het is waar dat dit stilzwijgen bij de welgezinde ingezetenen bekommering baart, doch men kon om dit te vermijden zich aan geene algemeene rampen bloot stellen. » Overigens moet men die bekommering niet al te ver drijven; de natie » weet, dat eenige onverlaten niet over haren onherroepelijke wil kunnen » zegevieren; te Parijs en te Lyon hebben zij getracht gewapenderhand de » regeringloosheid te vestigen, doch zij zijn overwonnen, en worden thans » moordenaars. Eene partij die tot zulke middelen de toevlugt neemt, is » voor altijd verkeken. Zij bestaat slechts uit weinige menschen, die tot » het uiterste tijdperk eener verschrikkelijke zekte zijn vervallen; een door- » gaand toezigt, verloop van tijd en de algemeene afschrik zal hen van » hun onregt overtuigen. Intusschen is het pligt voorzigtig te zijn, vooral » voor hen die het bestuur in handen hebben, en die in de oogen van Frankrijk » en van de geheele wereld met eene onzagchelijke verantwoordelijkheid zijn » belast. De ministers, die het besluit genomen hebben, dat door den *Moniteur* » bekend gemaakt, zijn verantwoordelijk; zij weten dit en zijn bereid van » hunne daden rekenschap te geven, daar waar het behoort. Doch men » zal moeten toestemmen, dat zij, beter dan dezen die op zulk eenen » [illegible] » sen, die zints gisteren in de dagbladen wordt behandeld."

Er is behalven deze verklaring nog weinig omtrent de aanleiding tot den bewusten maatregel bekend geworden. Het bevestigt zich dat men hier en daar, bepaaldelijk bij een geweermaker, eenige kisten met verboden waren heeft in beslag genomen, en dat ook ruim 150 personen zijn gearresteerd; doch wie de laatste zijn, en wat hun wordt ten laste gelegd, is nog altoos onzeker.

— De voegtijdige dood van den heer *Armand Carrel* wordt door alle onafhankelijke dagbladen ten hoogste betreurd. Men wil dat hij zeven voortreffelijken aanleg had, en zich zelfs in zijne staatkundige twisten steeds door edelmoedigheid gematigdheid, en veel levendheid onderscheidde.

— Het *Journal de Paris* meldt, dat de heer *Martinez de la Rosa* en de markies *de Viluma* te Santander tot afgevaardigden zijn verkozen. Ook zou men berigten uit Madrid hebben, dat de verkiezingen in eenige provincien naar den zin van het bestuur zijn uitgevallen.

Intusschen meldt de *Sentinelle des Pyrenées*, dat te Bilbao een der leden van het vorig ministerie, *Martin de los Heros*, en de kommandant der nationale garde, *Ramon de Arana*, zijn benoemd; dat te Sarragossa alle de afgetredenen zijn ingekozen, en dat over het geheel de meerderheid den heer *Isturitz* vijandig is.

Bijzondere berigten uit Oviedo van den 16den te Bayonne ontvangen, bevestigen dat de generaal *Espartero* de achterhoede van *Gomez* te Busran heeft overvallen, en een honderdtal gevangenen gemaakt. Men vleide zich daarenboren dat de generaals *Latre* en *Manso*, door eene Portugeesche brigade ondersteund, de karlisten den toegang tot Gallicien zouden afsnijden. Het schijnt dat dit van te meer belang zou zijn, wijl de benden die zich [illegible] aanzienlijk sterker worden en zelfs de [illegible] bedreigen. Ook is onder anderen den 9den dezer de bezetting van Gyon, met een gedeelte der bevolking te Corunna met 17 schepen aangekomen, omdat men de stad niet tegen een korps van 5000 man dat dezelve genaderd was, durfde verdedigen.

Eindelijk schrijft men uit Bayonne, dat het Engelsch legioen te St Sebastiaan geheel in opstand schijnt te geraken. De soldaten hebben den generaal *Evans* eene petitie overhandigd, door hen alle in een cirkel geteekend, waarbij zij te kennen geven geen dienst te willen doen, zoo lang hen de achterstallige soldij niet is betaald. De generaal *Evans* heeft daarop de onder-officieren bij zich ontboden, en deze gedreigd hen te laten fusilleren, wanneer zij de aanleggers van dit oproer niet ontdekten. Men is echter daarin niet geslaagd, en den 16den heeft een geheel regiment infanterie, te gelijk met de lanciers, volstrekt geweigerd zich naar le Passage te begeven. Onderscheidene onder-officieren, die beducht waren dat men hen daarvoor verantwoordelijk zou stellen, zijn gedeserteerd, en een hunner heeft dit berigt te Bayonne aangebragt.

— Zonder dat daarvan eenige reden bekend is, hebben heden de fonds een kleine rijzing ondergaan; de 5 pCt. waren genoteerd 108,85; 3 pCt. 80,35; Spanje 37⅞; Uitgest. 13; Passieve 11⅞; Nap. rent. 100,30.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 28sten Julij.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 16den Julij 1836, N°. 85, zijn tot notarissen benoemd:

in het kanton Gemert, provincie Noord-Braband, *C. Waldringh*;
in het kanton Bergum, provincie Friesland, *W. van Rietzen*.

— HH. MM. de Koning en de Koningin, benevens HH. KK. HH. Prins en Prinses *Albert* van Pruissen zijn gisteren morgen uit de residentie naar het Loo vertrokken.

— Gisteren is in Texel binnengekomen Zr. Ms. eskader, onder bevel van den schout-bij-nacht *P. Ziervogel*, uit de Noord-Zee, bestaande uit de fregatten *Bellona*, kapitein *van Son*, en *Maas*, kapitein-luitenant *van der Plaat*, de korvet *Hippomenes*, kapitein-luitenant *Mol* en de brikken *Valk*, kapitein-luitenant *van Lennep Coster*, *Windhond*, kapitein-luitenant *Kist*, en *Snelheid*, kapitein-luitenant *Ferguson*.

— Men meldt uit Schiermonnikoog dd. 18 Julij:

» Met het aanbreken van den dag, oostwaarts van ons eiland, ontwaarden de botelingen der Noord- en Zuid-Hollandsche reddingmaatschappij, onder het bestuur van den heer *A. H. Zeylinga*, een in nood zijnde schip, doch eer zij hetzelve konden bereiken, overviel hen eene zware bui, waardoor hetzelve is omgeslagen; zuidwaarts echter zagen zij, aan strand, menschen, die dood vermoeid en afgemat waren. Zij waren vier man van de equipage, zijnde een passagier verdronken. Het schip moet, volgens het zeggen, van den kapitein *James Bel*, een smak geweest zijn, genaamd *Mary and Ann*, komende van Strumness en Schotland en gedestineerd naar Hamburg, met haring. Deze vier lieden zijn vervolgens door den bestuurder der maatschappij afgehaald en gekwekt en verzorgd."

— Men meldt uit Groningen:

[illegible] tot een bijzonder genoegen te kunnen vermelden, dat de verdiensten van onzen stadgenoot *S. T. Museler* in de *kunst van graveren*, door Z. M. den Koning naar waarde zijn geschat, hebbende Hoogstdezelve bij dispositie van den 16den dezer, aan dezen, in den echten zin des woords, kunstenaar in zijn vak eene gratificatie van *honderd guldens* voor zijn uitmuntend werk toegestaan. Wij hopen in het voortdurend bezit van dezen man ons te mogen verheugen, en dat hij door talrijke bestellingen van zijn kunstwerk zal begunstigd worden."

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 24sten Julij.

De Zwitersche Groote Raad heeft den 19den dezer eene zitting met gesloten deuren gehouden, in welke, gelijk den volgenden dag uit de voorlezing van het protocol is gebleken, eene nota van den Franschen gezant was medegedeeld, waarbij de wegzending van alle vreemde uitgewekenen verlangd wordt, die zich ten eenigen tijde aan pogingen tot verstoring der rust van naburige Staten hebben schuldig gemaakt, of zich, zonder daartoe bevoegd te zijn, met innerlijke aangelegenheden van Zwitserland hebben ingelaten, terwijl tevens in die nota gevraagd wordt, welken waarborg de regtbank voor de nakoming van het daarbij verlangde geven zal. Al de overige vreemde gezanten hebben hunne goedkeuring aan dit staatsstuk gehecht, waaromtrent vrij eenparig besloten is het opstellen van een antwoord in handen dezer commissie te stellen.

De regeringen van alle Zwitersche kantons schijnen zich bereids naar het besluit van het voorzittend kanton te voegen, in het wegzenden dier uitgewekenen, welke onder verdenking liggen van aan politieke woelingen te hebben deelgenomen. Zij zullen, naar men vernoemt, alle in Frankrijk worden opgenomen, om van daar naar Amerika te worden ingescheept.

— De *Augsburgsche Zeitung* schrijft onder dagteekening van den 5den dezer uit Konstantinopel, dat aldaar bij de Engelsche ambassade een koerier uit Londen was aangekomen, of dezelve de lang verwachte instructien bij zich had, was nog niet bekend, daar lord *Ponsonby* zich daarover niet scheen uit te laten. Niet te min hield men zich overtuigd dat hij thans genoegzaam de intentie van zijn hof zoude kennen, om zich daarnaar te gedragen, en men verheugde zich reeds, dat hij eenigzins van de afzondering waarin hij zich hield, was terug gekomen, en op nieuw in dadelijke gemeenschap met de Porte trad, zoodat de tolk der Engelsche legatie genoegzaam dagelijks aan het paleis werd gezien. De berigtgever voegt hier niet te min bij, dat de vorderingen, die de Engelsche konsul te Tripoli voor zijne landgenooten tegen de Porte wil doen gelden, door Lord *Ponsonby* ten ijverigste worden ondersteund, zoodat de nieuw benoemde Reis-effendi zich daardoor in werkelijke verlegen-

heid bevindt. Zulks wekt te meer bevreemding, omdat het overvloedig bekend is, dat de Porte in dit oogenblik slecht van geld is voorzien; weshalve de geheele zaak waarschijnlijk geen ander doel heeft, dan om zich eenigen meerderen invloed te verschaffen, waartoe zich thans eene geschikte gelegenheid opdoet. De nieuwe Reis-effendi, schrijft men, is een man van geringe bekwaamheid, tot nog toe van allen vreemden invloed onafhankelijk en de eenvoudige uitvoerder van dan wil zijns meester of van de inblazingen zijner ondergeschikte ambtenaren. Deze laatste nu schijnt Lord *Ponsonby* voor zich geworven te hebben, althans beproeft hij alles om daartoe te geraken. Hij zal echter door alle deze bemoeijingen zijnen vorigen invloed niet licht weêr terug krijgen, want dezelve worden tegen gewerkt, en de Sultan heeft daarenboven eenen bekwamen vertrouweling, die het Engelsch kabinet niet genegen is.

De redacteur van den *Moniteur Ottoman*, *Hassan d'Egless*, wordt met veel onderscheiding behandeld, heeft den vrijen toegang bij den Grooten Heer, en onderrigt dezen van alles wat in de staatkundige wereld omgaat, en wat de Europesche dagbladen merkwaardigs opleveren. Daar men in Engeland de Porte met weinig kieschheid behandelt, is het niet moeijelijk den Sultan door dit middel de oogen open te houden.

— De Paus heeft den 11den July in een geheim consistorie de benoeming van vier aarts-bisschoppen en 15 bisschoppen aangekondigd, en vervolgens de benoeming van drie kandidaten te weten, *Pietro Ostini*, aartsbisschop van Tarsus, *Luigi Frazza*, aartsbisschop van Chalcedon en Costantino, *Nora Patrici*, aartsbisschop van Philippi.

— Volgens berigt uit Napels van den 12den dezer, deden er zich aan den Vesuvius menigvuldige verschijnselen op, die eene hoit op handen zijnde hevige uitbarsting van den vuurspuwenden berg schenen te voorspellen. Bij deze gelegenheid wordt de opmerking gemaakt, dat de Vesuvius steeds in hoogte afneemt, zijnde de bovenste kegel sedert 20 jaren meer dan 300 voet verminderd.

— Volgens de laatste berigten uit Athene betoonde de regeringsraad, die gedurende de afwezigheid des koninga met het beleid der zaken belast is, zich het verleend vertrouwen in allen opzigte waardig, en was de toestand des lands zeer voldoende, daar zich alleen in Messenië nog eenige roovers vertoond hadden, tot het verdrijven van welke de majoor *Feder* met eene afdeeling Mainioten was afgezonden. Er liep een gerucht, dat het eiland Creta met Griekenland vereenigd zou worden.

Handelsberigten uit *Weenen*, van den 15den dezer, melden het volgende: » Ten aanzien der bekende voorvallen te Konstantinopel wil men op de beurs en bij het handelspublick weten, dat lord *Ponsonby* verlang van Konstantinopel zou teruggeroepen, en waarschijnlijk door den Britschen gezant aan het Oostenrijksche hof, sir *Frederik Lamb*, vervangen worden. De terugroeping van den lord, voegt men er bij, zou een der voorwaarden zijn, door den Grooten Heer gemaakt, tóen hij, voornamelijk op de vertoogen van den Oostenrijksche internuntius, den baron *van Sturmer*, besloot om den reis-effendi van zijnen post te verwijderen. Ook gelooft men, dat het Londensche kabinet te eerder bereid zal zijn, om aan de bedoelde voorwaarde te voldoen, daar lord *Ponsonby*, na al hetgeen er voorgevallen is, juist niet meer voor den man te houden is, om de voor de Britsche staatsbelangen zoo gewigtige goede verstandhouding met de Porte te bewaren en te bevestigen."

— Uit Savoijen wordt den 9den july gemeld, dat voor eenige dagen weder eene beklimming van den Montblanc heeft plaats gehad, welke in ieder opzigt tot de meest begunstigde behoort, welke ooit ondernomen werd. De Engelsche graaf *Alfred Waddington* ondernam den togt uit Chamonix, en begaf zich den 24sten July des morgens om zes uur op weg, vergezeld van vijf geleiders, drie vrijwilligers en vijf dragers of helpers. Het was heerlijk weder, de Montblanc stond daar geheel helder en onbewolkt, en in het dal verhief de barometer $27\frac{7}{10}$. De trein kwam zonder ongerigheid op den Bossons-Ijsberg, van wat de dragers met Chamonix terugkeerden. Men ging met de gewone voorzigtigheid over dezen moeijelijken ijsberg, en niet lang na één uur des namiddags werd de rots der Grandes-Mulets bereikt. Hier zou de nacht doorgebragt worden. Tot aan den top van den Montblanc is dit de laatste zitplaats, die eenige beschutting aanbiedt; zij verheft zich als eene soort van piramide 400' hoog. Ongeveer 50' onder haren top springt zij uit 4' 6" breed 15' lang; op deze plaats kunnen zeven of acht man met moeite naast elkander liggen, doch zoo dat buiten voeten staat van de rots uitsteken en boven den afgrond zweven. Om ¼ uur kwam er een zware nevel, donkere wolken, bliksemstralen, donderslagen en hagel, die de rots geheel bedekten, en de reizigers geheel onzigtbaar maakten voor degenen, die te Chamonix hunnen gang met goede verrekijkers waarnamen. Het eerste gedeelte van den nacht was zeer pijnlijk voor de reizigers, want er heerschte wind en groote koude op deze hoogte, en zij werden alle oogenblikken door het kraken der ijsbergen en het gedonder der sneeuwvallen opgewekt. 's Ochtends om drie uur brak men weder op. De ruime vlakte onder hunne oogen lag op dezen oogenblik geheel verscholen, en gelijk eene zee van sneeuw, welke de hoogste bergen er toppen, b. v. den Brevent, als eilanden omspoelde. In het noordwesten, naar Dijon toe, scheen zich eene ontzaggelijke piramide midden uit de vlakte te verheffen, en bij het opgaan der zon wierp zij hare schaduw ongeveer twintig lieues westelijk. Spoedig daarna klaarde de horizont op, de wolken zonken op de lagere bergen en eindelijk in het dal neder; de Montblanc ontwikkelde zich ook en vertoonde zijnen blinkenden top in het morgenlicht. Ongeveer om vijf uur 50 minuten bespeurde men te Chamonix de reizigers in eene rij. Zij zagen er uit als zwarte stippen, en kwamen juist op den Petit-Plateau aan. Van nu af vervolgde men te Chamonix van alle plaatsen, uit alle vensters, hunne reis met verrekijkers. Om 6¼ uur kwamen zij op den Grand-Plateau aan, waar zij een ontbijt namen van bevroren gevogelte en bevroren wijn. Doch thans begon bij toeneming hunne ongesteldheid, waarover allen klagen, die tot op den top van den Mont-blánc gekomen zijn; die zorgelijke ongesteldheid, welke *de Sausure's* gezondheid voor zijne gansche volgend leven ondermijnd heeft. De barometer, die in het dal $27\frac{7}{10}$ stond, was hier op 16 gevallen; het ademen werd gedurig korter, moeijelijker en pijnlijker; daarbij kwamen steken in het hoofd, misselijkheid, duizeligheid en ontzettende zwakheid. Door dit alles werd het verder reizen hoogst bezwarend; terwijl tevens het voortgaan ieder oogenblik moeijelijker werd, want er moesten rappen in het ijs gehakt worden, om naar den afgrond af te gaan en vervolgens langs ijsmuren weder op te stijgen. Eindelijk kwamen zij om 10¼ uur op den top des bergs, waar het verscheidene geleiders niet langer uit konden houden, maar dadelijk weder naar beneden gingen. Alleen *Waddington* bleef met twee boven, en in de 1¼ uur, welke zij hier vertoefden, deden zij eenige waarnemingen en proeven, biettegenstaande hunnen koortsachtigen toestand, waarin hun pols in de minuut bij toeneming 98 tot 105 maal sloeg. Het naar beneden gaan was, wegens de door de zonnenwarmte week geworden sneeuw, zeer vermoeijend. Des avonds om zes uur kwamen zij echter bij Pierre de l'Echelle en in de hut *des Pélerins* aan. Engelsche vrienden waren hen tot hiertoe te gemoet gekomen, om hen voor alle andere geluk te wenschen. Drie uren later geschiedde de zulks door alle inboorlingen en vreemdelingen te Chamonix zelf, onder muzijk en vreugdeschoten. Deze gelukkige beklimming werd derhalve in twee dagen volbragt, en wel zonder aanmerkelijke onheilen. Slechts eene gids bevroor eenen voet en twee andere de deus. Allen hadden vreeselijk aan de oogen geleden, doch waren overigens gezond.

168ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

29ste Trekking:		*30ste Trekking:*	
N°. 10671,	een prijs van 1500 gulden.	N°. 1968,	een prijs van 1000 gulden.
» 21772,	» » » 1000 »	» 20364,	» » » 1000 »
» 11927,	» » » 1000 »		
» 5684,	» » » 1000 »		

Graanmarkt te Amsterdam.

WOENSDAG, *den 27sten July.*

TARWE. — Met weinig handel, in een doen: 132 ℔ W. B. Poolsche *f* 260, 262; – 129 Zeeuwsche *f* 188; – 130 O. Groninger *f* 190; – 128 B. Poolsche *f* 215 niet mooi.

ROGGE. — Nieuwe, tot vorige prijzen verkocht, Gedroogde wel te plaatsen: 122, 123, 125 N. Drentsche *f* 156, 158, 162; – 114 Archangel bij partij aan de Zaan te ontv. *f* 137; – 124 Munstersche *f* 160.

GARST. — Zonder handel.

HAVER. — In een doen: 90 ℔ Dikke *f* 83; – 84 Fijne *f* 93.

BOEKWEIT. — Prijshoudend: 120 ℔ Nijkerker *f* 162 zakmaat; – 120 Holsteinsche *f* 164.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (27 July) waren gebleven: Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $55\frac{15}{16}$, $56\frac{1}{8}$; dito 5 pCt. $103\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$; Amèrl.-Sijnd. $4\frac{1}{2}$ pCt. $98\frac{1}{2}$; dito $5\frac{1}{2}$ pCt. $80\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$; Ardoins 85 £, $38\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$, $39\frac{1}{4}$; Pass. $12\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$; Columb. $22\frac{1}{8}$, $\frac{1}{2}$; Peruan. $16\frac{3}{4}$; Enk. Bl. Griek. $24\frac{5}{8}$.

TE KOOP:

Twee KOETS-PAARDEN en *een* RIJ-PAARD, alle drie Ruin, Bruin van kleur en 7 jaren oud; te bevragen bij FELKMANS in het Fourage-Magazijn te Rijen, alwaar dezelve kunnen gezien en onderzocht worden, *Dingsdag*, *Woensdag* en *Donderdag*, 2, 3 en 4 Augustus.

STOOM-JAGT

PRINSES MARIANNE

van *MIDDELBURG* naar *ROTTERDAM*,

Julij en Augustus 1836.

Van *Middelburg.*			Van *Rotterdam.*		
Zondag	den 31,	's morg. 5½ uur.	Zaterdag	den 30,	's morg. 8 uur.
Dinsdag	» 2,	» 7 »	Maandag	» 1,	» 6 »
Vrijdag	» 5,	» 4 »	Woensdag	» 3,	» 7½ »

*** Bij VAN GULICK en HERMANS, Drukkers en Boekhandelaars te Breda, is van de Pers gekomen:

1°. ANTWOORDEN OP DE VRAAGSTUKKEN EN OEFENINGEN, ter toepassing van het Geleerde in de beginselen der *STEL-KUNST*, van S. F. LACROIX, door H. STROOTMAN Leeraar aan de Koninklijke Militaire Akademie te Breda, Prijs 50 Cent.

2°. ZAMENSPRAKEN IN DE NEDERDUITSCHE EN FRANSCHE TALEN, vergezeld van de woordelijke overzetting van elken zin en vooraf gegaan van eene Verzameling der meest gebruikelijke woorden; vierde verbeterde druk, door A. J. VAN DER AA, Prijs 25 Cent.